

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, dnia 3 kwietnia 2025 r.

PNIK-I.4131.196.2025

Rada Gminy Gorzkowice

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XII.82.2025 Rady Gminy Gorzkowice z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie Regulaminu korzystania z placów zabaw na terenach będących własnością Gminy Gorzkowice w części dotyczącej:

- § 2 uchwały,
- ust. 3 załącznika do uchwały,
- ust. 8 załącznika do uchwały,
- ust. 9 załącznika do uchwały w zakresie wyrazów: "spożywania napojów alkoholowych, palenia tytoniu, papierosów elektronicznych, zażywania i",
- ust. 11 załącznika do uchwały w zakresie wyrazów: ", niszczenia zieleni, zaśmiecania terenu" oraz
- ust. 15 załącznika do uchwały.

Uzasadnienie

Uchwałą Nr XII.82.2025 z dnia 27 lutego 2025 r. Rada Gminy Gorzkowice przyjęła regulamin korzystania z placów zabaw na terenach będących własnością Gminy Gorzkowice.

Organ nadzoru pismem z dnia 12 marca 2025 r. znak: PNIK-I.4131.196.2025 zawiadomił o wszczęciu postępowania nadzorczego w sprawie kontroli ww. uchwały, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 7 marca 2025 r. W zawiadomieniu poproszono o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie.

Rada Gminy Gorzkowice nie skorzystała z przysługującego jej prawa i nie złożyła wyjaśnień w sprawie.

Organ nadzoru przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

W § 2 uchwały unormowano, że w sprawach nieuregulowanych w regulaminie zastosowanie mają obowiązujące przepisy prawa. Powyższy przepis jest niezgodny z art. 87 Konstytucji RP, gdyż narusza hierarchię źródeł powszechnie obowiązującego prawa wprowadzając pierwszeństwo uchwały przed innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

Wydanie aktu prawa miejscowego na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym polega na wprowadzeniu do porządku prawnego nowych przepisów, które albo w ogóle nie mają odpowiednika w przepisach obowiązujących, albo przepisy te uszczegóławiają w określonym zakresie, w ramach ustawowych upoważnień. W utrwalonym orzecznictwie sądowoadministracyjnym uznaje się, że powtórzenie regulacji ustawowych bądź ich modyfikacja i uzupełnienie przez przepisy gminne jest niezgodne z zasadami legislacji. Uchwała rady gminy nie może regulować jeszcze raz tego, co jest już zawarte w obowiązującej ustawie. Taka uchwała, jako istotnie naruszająca prawo, jest nieważna. Zawsze bowiem tego rodzaju powtórzenie jest normatywnie zbędne, gdyż powtarzany przepis już obowiązuje. Jest też dezinformujące, trzeba bowiem liczyć się z tym, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go powtórzono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy, a więc do naruszenia wymagania adekwatności. Uchwała organu gminy nie powinna zatem powtarzać przepisów ustawowych, jak też nie może zawierać postanowień sprzecznych z ustawą (wyrok NSA z dnia 14 maja 2015 r., sygn. akt II OSK 862/15).

W ust. 3 Regulaminu zabroniono niszczenia elementów urządzeń służących do zabawy, sportu oraz wszelkich elementów małej architektury. Zakaz niszczenia cudzej rzeczy wynika natomiast z treści Kodeksu karnego, Kodeksu wykroczeń.

Według ust. 8 Regulaminu podczas korzystania z placu zabaw nie należy zakłócać spokoju okolicznych mieszkańców. Zakaz zakłócania spokoju jest już jednak stypizowany w art. 51 Kodeksu wykroczeń.

W ust. 9 wprowadzono m. in. całkowity zakaz spożywania napojów alkoholowych, palenia tytoniu, papierosów elektronicznych, zażywania substancji psychoaktywnych. Zakaz spożywania alkoholu w miejscu publicznym wynika z art. 14 ust. 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.). Zakaz palenia wyrobów tytoniowych, w tym palenia nowatorskich wyrobów tytoniowych, i palenia papierosów elektronicznych na placu zabaw przewidziany jest w art. 5 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów

tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162). Zakaz zażywania środków odurzających i substancji psychotropowych wynika już z zakazu posiadania tych środków, które to stanowi przestępstwo z art. 62 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.). W związku z powyższym istotnie narusza prawo ust. 9 Regulaminu w zakresie wyrazów: "spożywania napojów alkoholowych, palenia tytoniu, papierosów elektronicznych, zażywania i".

W ust. 11 Regulaminu zakazano niszczenia zieleni oraz zaśmiecania terenu. Zakaz niszczenia zieleni wynika z art. 144 § 1 Kodeksu wykroczeń. Zakaz zaśmiecania placu zabaw wynika natomiast z art. 145 Kodeksu wykroczeń.

W ust. 15 Regulaminu unormowano że administrator nie ponosi odpowiedzialności za rzeczy pozostawione na placu zabaw. Powyższy przepis wkracza w materię uregulowaną przepisami Kodeksu cywilnego. Delegacja zawarta w art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym nie obejmuje upoważnienia do wprowadzania do aktu prawa miejscowego jakichkolwiek przepisów ustalających lub modyfikujących odpowiedzialność cywilną (wyrok WSA w Łodzi z dnia 5 listopada 2015 r., sygn. akt II SA/Łd 751/15).

Przesłanką stwierdzenia nieważności uchwały organu samorządu gminnego jest istotne naruszenie prawa. Do takich istotnych naruszeń, skutkujących nieważnością uchwały, zalicza się naruszenie: przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego przez wadliwą ich wykładnię, a także przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (wyrok NSA z dnia 17 lutego 2016 r., sygn. akt II FSK 3595/13).

Mając na względzie powyższe, w ocenie organu nadzoru, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego eliminującego z obrotu prawnego uchwałę w opisaney części jest uzasadnione i konieczne.

Powyższe rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135), za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Wójt Gminy Gorzkowice